

Seat No. : _____

NJ-104
November-2013
B.A. (Sem.-V)
CC-301 : Sociology
(Indian Sociologists)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. ડૉ. જી.એસ. ઘૂર્યેનો જીવનપરિચય અને સમાજશાસ્ત્રીય પ્રદાન ચર્ચો. **14**
Discuss the life sketch and sociological contribution of Dr. G.S. Ghurye.
અથવા/OR
ડૉ. ઘૂર્યેના જ્ઞાતિ અંગેના અભ્યાસો અને વિચારો જણાવો.
Explain Dr. Ghurye's Studies and thoughts on caste.
2. ડૉ. આઈ.પી. દેસાઈની અભ્યાસ પદ્ધતિ જણાવી, તેમના મહત્વના સમાજશાસ્ત્રીય અભ્યાસો જણાવો. **14**
Describe the methodology and important sociological studies of Dr. I.P. Desai.
અથવા/OR
ડૉ. આઈ.પી. દેસાઈનો સંયુક્ત કુટુંબનો અભ્યાસ સમજાવો.
Explain the study of Joint Family by Dr. I.P. Desai.
3. ડૉ. રાધાકમલ મુખરજીની અભ્યાસ પદ્ધતિ અને નગર સમસ્યાઓ અંગેના વિચારો જણાવો. **14**
Explain Dr. Radhakamal Mukherjee's methodology and his thoughts on urban problems.
અથવા/OR
સામાજિક પર્યાવરણશાસ્ત્ર અંગેના મુખરજીના વિચારો જણાવો.
Describe Radhakamal Mukherjee's thoughts of social environment.
4. બ્રિટિશ સમય દરમ્યાનની કૃષક સમસ્યાઓ અંગેના ડૉ. દેસાઈના વિચારો જણાવો. **14**
Explain Dr. Desai's thought about Agriculture problems during British period.
અથવા/OR
ડૉ. એ.આર. દેસાઈનો જીવન પરિચય આપી તેમના ગ્રામીણ જીવન અને સંબંધો અંગેના વિચારો સ્પષ્ટ કરો.
Give life introduction of Dr. A.R. Desai and explain his thoughts on rural life and relation.

5. (A) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો :

7

Fill in the blanks with appropriate words :

(1) ભારતમાં સમાજશાસ્ત્રના વિકાસમાં પ્રથમ _____ સ્કૂલનું પ્રદાન રહ્યું છે.

(કલકત્તા, મુંબઈ, લખનૌ)

In the development of Sociology in India _____ the school's contribution occupies first position. (Calcutta, Mumbai, Lucknow)

(2) ઘૂર્યેએ ભારતીય સમાજ અને સંસ્કૃતિના અભ્યાસ માટે _____ પદ્ધતિ ઉપર ભાર મૂક્યો છે. (ક્ષેત્રકાર્ય, વ્યક્તિ તપાસ, સ્નોબોલ)

Ghurye has placed emphasis on _____ methodology for the study of Indian society and culture. (Field work, Case study, Snowball)

(3) આઈ.પી. દેસાઈના મતે પછાતપણાનું એકમ _____ હોવું જોઈએ.

(ધાર્મિક, સામાજિક, બિનસાંપ્રદાયિક)

According to I.P. Desai the unit of backwardness must be _____.

(religious, social, secular)

(4) _____ પ્રકારના સમાજ વિશે વિચારણાનો પ્રસ્તાવ આઈ.પી. દેસાઈએ મૂક્યો હતો.

(ઈચ્છિત, અનિચ્છિત, બિનસાંપ્રદાયિક)

I.P. Desai has given the idea of _____ as the types of society. (desire, undesire, secular)

(5) _____ સમાજશાસ્ત્રના નેતૃત્વ હેઠળ લખનૌ યુનિવર્સિટીમાં સમાજશાસ્ત્ર વિભાગની સ્થાપના થઈ. (જી.એસ. ઘૂર્યે, એ.આર. દેસાઈ, રાધાકમલ મુખરજી)

The establishment of sociology department in Lucknow University was made under the leadership of _____. (G.S. Ghurye, A.R.Desai, Radhakamal Mukherjee)

(6) એ.આર. દેસાઈએ ભારતીય સમાજના અભ્યાસમાં _____ પદ્ધતિ અપનાવી હતી.

(માર્ક્સવાદી, કાર્યાત્મકવાદી, સામાજિક વિનિમયવાદ)

A.R.Desai had used _____ methodology for the study of Indian society. (Marxian, Functionalism, Social Exchange)

(7) ભારતીય સમાજશાસ્ત્રના આઘસ્થાપક _____ હતા.

(એમ.એન. શ્રીનિવાસ, જી.એસ. ઘૂર્યે, ઓગસ્ટ કોમ્ત)

The founder of Indian Sociology was _____. (M.N. Srinivas, G.S. Ghurye, Auguste Comte)

(B) જોડકા જોડો :

7

Match the following :

(A)

(B)

(1) ડૉ. જી.એસ. ઘૂર્યે Dr. G.S. Ghurye	(a) ગુનાના સામાજિક પરિબળો Crime, deviance and social control
(2) ગ્રામીણ જીવન Rural life	(b) ભારતમાં જ્ઞાતિ અને જાતિ Caste and race in India
(3) ડૉ. આઈ.પી. દેસાઈ Dr. I.P. Desai	(c) સૌંદર્યલક્ષી સંસ્કૃતિ Aesthetics culture
(4) જ્ઞાતિ Caste	(d) સોશ્યલ બેકગ્રાઉન્ડ ઓફ ઈન્ડિયન નેશનાલીઝમ Social background of Indian Nationalism
(5) ડૉ. રાધાકમલ મુખરજી Dr. Radhakamal Mukherjee	(e) કોટિક્રમિક વ્યવસ્થા Hierarchy System
(6) આંતરશાસ્ત્રીય અભિગમ Interdisciplinary approach	(f) ભારતીય ગ્રામસમુદાયમાં સામાજિક-આર્થિક પરિવર્તન Social and economic change in rural India
(7) ડૉ. એ.આર. દેસાઈ Dr. A.R. Desai	(g) ડૉ. રાધાકમલ મુખરજી Dr. Radhakamal Mukherjee

